

Sygn. akt *IV U 1430/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Beata Bury

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Pokrzywa

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2021 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku (...). w R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek odwołania (...). w R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 04.11.2020 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 04.11.2020r., znak: (...) w ten sposób, że ustala, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 01.04.2020r. do 31.03.2021r. stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obejmująca wnioskodawcę – płatnika (...)w R. wynosi 1,38%,

II. zasądza od organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz wnioskodawcy (...) w R. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.-

Sygn. akt IV U 1430/21

UZASADNIENIE

w wyroku z dnia 4 marca 2021 r.

Decyzją z dnia 4 listopada 2020 r. nr (...) ZUS Oddział w R. stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2020 r. do 31 marca 2021 r. stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca wnioskodawcę (...). w R. wynosi 1,47% jej wymiaru.

Płatnik(...) złożył odwołanie od powyższej decyzji. W uzasadnieniu podniósł, że sprawa dotycząca wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe była już przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie. Toczyły się postępowania dotyczące okresu rozliczeniowego od 1 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2018 r., od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r. i od 1 kwietnia 2019 r. do 31 marca 2020 r. - poprzednich w stosunku do objętych decyzją. Wówczas Sąd zmienił zaskarżone decyzje ZUS i ustalił stopę procentową na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,38% podstawy jej wymiaru. W dalszej kolejności odwołujący wskazał, że (...) z o.o. powstała wskutek przekształcenia z jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę kapitałową na podstawie przepisu art.

584⁽²⁾Kodeksu spółek handlowych. Wnioskodawca wstąpił więc we wszelkie prawa i obowiązki, jakie przysługiwały podmiotowi - (...) (...) Nie doszło do innych jakichkolwiek zmian mających wpływ na konieczność ponownego oszacowania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie wypadkowe. Stopa została ustalona w oparciu o numer REGON zamiast informację ZUS IWA.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy ZUS Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania. Odwołując się do treści art. 28 ust. 2, art. 29 ust. 1 oraz art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, ZUS wskazał sposób, w jaki ustalono wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, przytaczając w tym zakresie dane dotyczące wnioskodawcy istotne dla ustalenia tej stawki - wysokość zatrudnienia oraz kod PKD według stanu na 31 grudnia poprzedniego roku. Jednocześnie organ rentowy podniósł, że od nowego roku składkowego obowiązująca płatnika stopa procentowa ustalana jest na nowo. Dodał, że z danych zewidencjonowanych w systemie ZUS wynika, że płatnik zgłosił do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 osób. W związku z tym stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe należy ustalić według kodu PKD aktualnego na dzień 31 grudnia 2019 r., tj. (...) – produkcja płyt, arkuszy, rur i kształtowników z tworzyw sztucznych. Zgodnie zaś z Załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków, stopa procentowa wynosi 1,47%.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z dniem 1 września 2017 r. doszło do przekształcenia przedsiębiorcy (...) (...)w spółkę kapitałową(...). w R.. Nowopowstała spółka przejęła wszystkich pracowników zatrudnionych w przekształcanym podmiocie, nie zmieniając ani miejsca, ani warunków pracy. Nie zmienił się również profil prowadzonej działalności. Powstała spółka(...)zatrudnia co najmniej 10 osób.

Dla (...) (...) organ rentowy na okres od dnia 1 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2018 r. ustalił wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 1,38%.

Decyzją ZUS Oddział w R. z dnia 21 grudnia 2017 r. ustalono dla (...) w okresie składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2018 r. stopę procentową składki na ubezpieczenie w wysokości 1,73%. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 5 czerwca 2018 r. (IV U 205/18) zmieniono decyzję ZUS Oddział w R. z dnia 21 grudnia 2017 r. znak: (...), w ten sposób, że na okres od 1 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2018 r. ustalono stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,38%.

Na kolejny okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r. ZUS Oddział w R. ponownie ustalił stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą wnioskodawcę (...), na poziomie 1,47% jej wymiaru. Wyrokiem z dnia 13 marca 2019 r. (IV U 1892/18) Sąd Okręgowy w Rzeszowie zmienił decyzję organu rentowego i ustalił na ten okres rozliczeniowy dla ww. stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,38%.

Kolejną decyzją ZUS Oddział w R. stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2019 r. do 31 marca 2020 r. stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca wnioskodawcę (...) wynosi 1,47% jej wymiaru. Wyrokiem z dnia 10 czerwca 2020 r. (IV U 2182/19) Sąd Okręgowy w Rzeszowie zmienił decyzję organu rentowego i ustalił na ten okres rozliczeniowy dla ww. stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,38%.

(dowód: akta związkowe organu rentowego, akt notarialny – k. 16-23, odpis z CEiDG – k. 24, odpis z KRS-u – k. 25-28, akta spraw Sądu Okręgowego w Rzeszowie – prawomocne wyroki wydane w sprawach: IV U 1892/18, IV U 205/18 i IV U 2182/19)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niekwestionowaną i tym samym wiarygodną dokumentację złożoną w aktach organu rentowego.

Aspekt wiarygodności posiadają ujawnione w toku postępowania dowody z dokumentów. Ich treść i autentyczność nie budzi wątpliwości, stanowiąc odzwierciedlenie stanu rzeczywistego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie płatnika podlegało uwzględnieniu.

Spór w sprawie dotyczy wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, jaką ustalono dla (...). w R. na okres rozliczeniowy kwiecień 2020 r.- marzec 2021 r. Odwołujący podnosił w odwołaniu, że powinien opłacać składki w wysokości przysługującej jego poprzednikowi prawnemu, natomiast organ rentowy stanowisko swoje uzasadniał tym, że do ustalenia innej wysokości stopy procentowej doszło z uwagi na rozpoczęcie nowego roku składkowego. Nie wskazał jednocześnie okoliczności, która spowodowała konieczność zmiany wysokości stopy procentowej składki.

Zgodnie z art. 584¹ Kodeksu spółek handlowych, przedsiębiorca przekształcany staje się spółką przekształconą z chwilą wpisu do rejestru (dzień przekształcenia). Z art. 584² ww. Kodeksu wynika, że spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego (§ 1). Spółka przekształcona pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane przedsiębiorcy przed jego przekształceniem, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji albo ulgi stanowi inaczej (§ 2). Osoba fizyczna, o której mowa w art. 551 § 5, staje się z dniem przekształcenia współnikiem albo akcjonariuszem spółki przekształconej (§ 3).

Kwestię przekształcenia podmiotów i przejścia przysługujących przedsiębiorcy przekształcanemu wszystkich praw i obowiązków na powstały podmiot została już wyjaśniona w toku postępowania sądowego toczącego się pod sygn. akt IV U 205/18 i przesądzona w wydanym wówczas wyroku z dnia 5 czerwca 2018 r. Potwierdzeniem przyjętego wtedy stanowiska były też orzeczenia Sądu Okręgowego w Rzeszowie: z dnia 13 marca 2019 r. wydane w sprawie IV U 1892/18 i z dnia 10 czerwca 2020 r. wydane w sprawie IV U 2182/19. W tym miejscu konieczne jest wskazanie, że w związku z prawomocnymi rozstrzygnięciami wydanymi w tych sprawach, zachodzi skutek powagi rzeczy osądzonej w rozumieniu art. 366 KPC w zw. z art. 365 § 1 KPC. Oznacza to, że rozstrzygnięcie zawarte w tym orzeczeniu stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sąd, rozpoznając między tymi samymi stronami nowy spór, powinien przyjąć, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto ją w prawomocnym wcześniejszym wyroku (por. wyrok SN z 20.9.2011 r., I BU 2/11 oraz z 16.9.2009 r., I UK 121/09).

Następstwo prawne wynikające z powołanego przepisu należy rozumieć jako wstąpienie nowoutworzonej spółki we wszystkie prawa i obowiązki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą (wchodzące w jej zakres). Z zestawienia obu powołanych norm wynika, że skutek ten dotyczy wszelkich tak rozumianych praw i obowiązków, na co przedsiębiorca nie ma wpływu, w tym znaczeniu, że nie może dokonać swoistego wydzielenia części swoich zasobów zaangażowanych do prowadzonej działalności, aby znalazły się one w spółce. Zasada kontynuacji oznacza, że treść stosunków prawnych spółki przekształcanej, łączących ją z "otoczeniem rynkowym" (osobami trzecimi), nie ulega zmianie (por. wyrok SA w Łodzi z 30.9.2014 r., I ACa 829/14).

W zakresie obowiązku składkowego (podatkowego) istotne są przepisy art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2020 r., poz. 266) w związku z art. 93a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. 2020 r., poz. 1325). W myśl art. 93a § 4 Ordynacji podatkowej, jednoosobowa spółka kapitałowa powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną wstępuje w przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa przekształcanego przedsiębiorcy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, z wyjątkiem tych praw, które nie mogą być kontynuowane na podstawie przepisów regulujących opodatkowanie spółek kapitałowych.

W realiach przedmiotowej sprawy, nowopowstała spółka korzystała z wysokości stopy procentowej składki ustalonej dla swojego poprzednika. Z upływem kolejnego okresu rozliczeniowego organ rentowy uprawniony był do ponownego wyliczenia wysokości stopy procentowej obowiązującej w kolejnym roku składkowym.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1205) stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych ustala Zakład jako iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe określonej dla grupy działalności, do której należy płatnik składek, i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika składek, z zastrzeżeniem art. 33.

Powołany art. 33 ust. 1 w. ustawy stanowi, z kolei, że stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek, o którym mowa w art. 28 ust. 2, któremu Zakład nie ustalił kategorii ryzyka z uwagi na brak obowiązku przekazywania informacji, o której mowa w art. 31 ust. 6, przez trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe, wynosi tyle, co stopa procentowa określona dla grupy działalności, do której należy.

Jak już wskazano, gdy płatnik składek zostaje nowo zarejestrowany, jednak kontynuuje działalność poprzedniego płatnika na zasadzie następstwa prawnego, stosuje się do niego ust. 1 art. 29 ustawy wypadkowej, tzn. korzysta on z ciągłości ubezpieczenia, która wpływa m.in. na wyliczanie składki wypadkowej z uwzględnieniem współczynnika korygującego. Stanowisko takie zajął SN w wyroku z 25.5.2010 r. (I UK 8/10). Osoba prawna powstała w wyniku połączenia przez przejęcie zachowuje więc prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej obowiązującej osobę, która prowadziła zakład pracy przed przekształceniem, jeżeli nie ustalono zmiany okoliczności, o których mowa w art. 28-30 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (por. wyrok SA w Katowicach z 18.3.2016 r. III AUa 729/15). Zmiana wysokości stopy procentowej powinna być uzasadniona zmianą okoliczności, o których mowa w powołanych przepisach ustawy wypadkowej.

W niniejszej sprawie organ rentowy nie wyjaśnił i nie wskazał, jakie okoliczności spowodowały ustalenie wyższej niż dotychczas stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, w tym, że doszło do zwiększenia liczby osób ubezpieczonych, wnioskodawca został przeniesiony do innej grupy działalności lub zmieniły się kategorie ryzyk wypadkowych, które wymagałyby lub usprawiedliwiały podwyższenie dotychczasowej stopy procentowej składki z tytułu zwiększonego ryzyka wystąpienia zagrożeń wypadkowych. Skoro w niniejszej sprawie takiej zmiany okoliczności nie ustalono, należało przyjąć, iż stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe nie powinna ulec podwyższeniu. Innymi słowy, płatnik korzysta z ciągłości ubezpieczenia, która wpływa m.in. na wyliczenie stopy procentowej składki wypadkowej z uwzględnieniem współczynnika korygującego.

Ww. spółka prowadzi dokładnie taką samą, jak dotychczas (przed przekształceniem), działalność, zgodnie z oznaczeniem PKD, w tym samym miejscu i zakresie, na takich samych warunkach, przy użyciu przejętego od poprzednika majątku i przy pomocy przejętych pracowników. Przez kolejny okres rozliczeniowy ich warunki pracy nie uległy żadnej zmianie, a zatem nie zmieniło się ryzyko wystąpienia wypadków przy pracy, nie uległy również zmianie wymienione w art. 31 ustawy wypadkowej czynniki mające wpływ na wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w postaci kategorii ryzyka, rodzaju działalności według PKD i liczby ubezpieczonych zgłaszanych do ubezpieczenia, nie mniejszej niż 10 pracowników.

Mając na względzie powyższe, Sąd uznał, iż organ rentowy w sposób nieprawidłowy ustalił wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,47%, co skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonej decyzji, na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 KPC i ustalenia, że stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca wnioskodawcę (...) w R. w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2020 r. do 31 marca 2021 r. wynosi 1,38 % (wysokość obowiązująca przed przekształceniem). Podobne stanowisko, choć przy nieco odmiennym stanie faktycznym, przedstawił Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z 13.7.2016 r. (III AUa 132/16).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 KPC w zw. z art. 108 KPC i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).